

ข่าวกรมวิทยาศาสตร์

ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

ฉบับที่ ๒๖

การประชุมใหญ่ประจำปีของทบวงการพลังงานปรมาณู ระหว่างประเทศ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๓ ณ กรุงเวียนนา

ประธานคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ นักคณะผู้แทนประเทศไทย
เข้ากราบลา ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรี ที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อ ๑๖ ก.ย. ๒๕๐๒

(ภาพจากกองการภาพ กรมจเรทหารเรือ)

เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๐๒ ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศได้เปิดการประชุมใหญ่ประจำปี สมัยสามัญครั้งที่ ๓ ณ กรุงเวียนนา ประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกของทบวงการ ฯ มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ส่งผู้แทนในฐานะประเทศสมาชิกไปร่วมประชุม ๓ ท่าน คือ

๑. ศาสตราจารย์ ดร. แถบ นีละนิธิ รองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นหัวหน้าคณะ

๒. ดร. ช่าง รัตนะรัต อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์

ในฐานะกรรมการ และเลขาธิการ คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

๓. พล. ร.ต. สิมพันธ์ บุณนาค เจ้ากรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ ในฐานะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

สาระสำคัญของการประชุมครั้งนี้ นอกจากการประชุมเกี่ยวกับธุรกิจทั่วไปของทบวงการ ฯ แล้ว ยังมีการประชุมเกี่ยวกับวิชาการอื่น ๆ เช่น การฝึกอบรมนักวิทยาศาสตร์ของประเทศสมาชิก การปฏิบัติการต่าง ๆ ทางวิชาการ การวิจัยและการใช้เรดิโอไอโซโทปในการเกษตรและทางแพทย์ เป็นต้น

หลังจากการประชุมแล้ว คณะผู้แทนประเทศไทยได้เดินทางต่อไปยังสหรัฐอเมริกา เพื่อไปชมการก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูของประเทศไทย ตามคำเชิญของบริษัทเคอร์ทิลไรท์ ผู้สร้าง และเพื่อเจรจากับคณะกรรมการพลังงานปรมาณูแห่งสหรัฐฯ ในรายการปลีกย่อยเกี่ยวกับการจัดเจ้าหน้าที่ประจำเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่จะติดตั้งใน บริเวณของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. ๒๕๐๓

เรื่องที่น่าสนใจ

ยาม่าเชื้อโรคสำหรับใช้กับปากพูดโทรศัพท์

โทรศัพท์นั้นเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการติดต่อเป็นอย่างมากจึงมีผู้นิยมใช้กันมาก โทรศัพท์เครื่องเดียวเมื่อรวมใช้กันมาก ๆ ก็ย่อมเป็นสื่อในการนำเชื้อโรคได้ด้วย ถึงแม้ว่าเราจะไม่สามารถสังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า และโทรศัพท์บางเครื่องจะมีกลิ่นเหม็นเป็นที่น่ารังเกียจ อาจเนื่องด้วยเหตุนี้ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จึงได้สั่งตัวอย่างยาที่ใช้กับปากพูดโทรศัพท์มาขอให้กรมวิทยาศาสตร์ ทำการวิเคราะห์ว่า ยาตัวอย่างนี้จะมีคุณสมบัติป้องกันเชื้อโรคหรือไม่เป็นอันตรายกับอุปกรณ์โทรศัพท์และผู้ใช้ และใช้ได้ผลเพียงใด พร้อมกับขอให้ทางกรมวิทยาศาสตร์

หาสูตรของ ยาที่ใช้กับ ปากพูด โทรศัพท์ เป็นชนิดน้ำมันอย่างข้น ให้มีคุณสมบัติ ดังกล่าว ด้วย กรมวิทยาศาสตร์ ได้ พิจารณาและแจ้งผลการวิเคราะห์และวิธีเตรียม ยา ใช้กับปาก พูด โทรศัพท์ ตามที่ องค์การ โทรศัพท์ ต้อง การพร้อม กับ ตัวอย่างของยาที่เตรียมขึ้นนั้น ไปยังผู้อำนวยการองค์การ โทรศัพท์แล้ว

ผลของการวิเคราะห์ปรากฏว่า ยาที่ทางองค์การโทรศัพท์ส่งมานั้นมีกลิ่นของพวกน้ำมันตะไคร้และตัวยาเป็น Phenol ยานี้ไม่เป็นอันตรายแก่ผู้ใช้และเครื่องอุปกรณ์โทรศัพท์ ป้องกันเชื้อโรคได้ และยานี้ใช้กับเครื่องโทรศัพท์ที่ใช้งานตามกองต่าง ๆ ของกรมวิทยาศาสตร์ได้ครั้งละไม่เกิน ๑๐ วัน

สำหรับยาที่กรมวิทยาศาสตร์จัดทำขึ้นและมีคุณสมบัติดังกล่าว มีสูตรและวิธีทำดังต่อไปนี้

ก. การทำออยท์เมนต์เบส (Ointment Base)

วาสลีน (Vaselins)	๑๕ กรัม
พาราฟินแข็ง (Solid paraffin)	๓๕ "
น้ำมันพาราฟิน (Liquid paraffin)	๕๐ "

ละลายพาราฟินแข็งบนเตา โดยใช้ความร้อนอย่างอ่อน เติมวาสลีนทีละน้อย คนจนทั่ว แล้วค่อย ๆ เติมน้ำมันพาราฟินลงไปจนหมด ยกออกจากเตา คนตลอดเวลาจนกระทั่งเย็นเพื่อให้เข้ากันดี

ข. การทำขี้ผึ้งไทมอล (Thymol Ointment)

ออยท์เมนต์เบส (Ointment base)	๘๐ กรัม
อัลกอฮอล์ (Ethyl alcohol)	๑๐ ซม. ^๓
ไทมอล (Thymol)	๑๐ กรัม

บดไทมอลจนละเอียด แล้วใส่อัลกอฮอล์ทีละน้อย

จนละลายหมด ผสมกับออยท์เมนต์เบส (จากข้อ ก.)

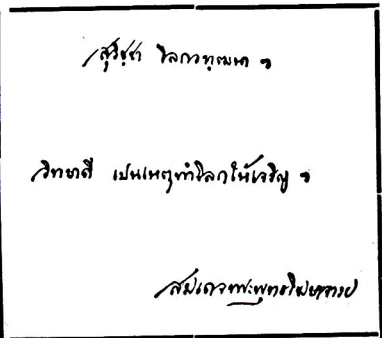
จนเข้ากันดี การเก็บควรเก็บในขวดสีน้ำตาล

น้ำมันเมล็ดมะพอก

ผู้อำนวยการศูนย์กลางอบรมการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี แจ้งมาว่าศูนย์กลางอบรม การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ได้ทำการสำรวจ ชนิดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น อุบลราชธานี สุรินทร์

ศรีสะเกษ พบว่า แถบนั้นอุดมไปด้วยต้นไม้ชนิดหนึ่งซึ่งชาวเมืองเรียกว่ามะพอก ต้นไม้นี้มีได้ใช้เป็นประโยชน์อันใด เมื่อถึงฤดูที่ออกดอกออกผล ผลมะพอกก็จะร่วงหล่นอยู่ตามพื้นดิน ชาวบ้านมิได้สนใจในผลไม้นี้ แต่สัตว์ เช่น วัว ควาย ใช้กินเป็นอาหาร เมล็ดของผลไม้นี้มีเปลือกแข็ง ซึ่งสัตว์ไม่สามารถย่อยได้และถ่ายออกมา เมล็ดเหล่านี้จะเก็บไว้ได้นานเท่าใดก็ไม่งอกและปรากฏว่าในเมล็ดนี้มีน้ำมันมาก ทางศูนย์กลางอบรม การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ จึงได้ขียน้ำมันส่งมาให้กรมวิทยาศาสตร์ทำการวิเคราะห์ว่า จะใช้เป็นประโยชน์อย่างไรได้บ้าง

กรมวิทยาศาสตร์ ได้พิจารณาและทำการวิเคราะห์น้ำมันมะพอก พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้อำนวยการ

ศูนย์ กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ทวายแล้ว ผลการศึกษาและวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

๑. มะพอกป็นไม้ในตระกูล *Resaceae* มีชื่อทางพฤกษศาสตร์ (Botanical name) ว่า *Parinarium anamense*. Hance แต่ชาวพื้นเมืองตามภาคต่าง ๆ เรียกต่าง ๆ กันดังนี้ คือ

มะพอก (Mapawk) — ชาวราชบุรี ทาลอก (Talawk) — ชาว พิษณุโลก นครราชสีมา และ ตราด มะมื่อ (Mamu) หรือ หมักมื่อ (Muk mu) — ชาวเหนือ พอก (Pawk) — ชาว ตะวันออกเฉียงเหนือ ตะโลก (Talok) เหลอ (Law) — ชาวสุรินทร์

๒. ตัวอย่าง น้ำมัน เมล็ด มะพอก ที่ส่ง มาให้วิเคราะห์นั้นเป็น Crude oil ที่มีสีเหลืองอ่อน กลิ่นเหม็นไม้ไผ่ มีตะกอนขุ่นดำปนอยู่ด้วยเล็กน้อย Sp. gr. at 25/25°C O. 9240, Free fatty acid (as oleic acid) O. 89%, Iodine value 146.1, Saponification value 238.7 ผล การ วิเคราะห์ แสดง ว่า น้ำมัน นี้ เป็น พอก Drying oil และ จาก เอกสาร ต่าง ประเทศ เท่าที่หาได้ กล่าวว่า น้ำมัน ที่ได้ จาก เมล็ด ของ พืช จำพวก นี้ ไม่ค่อย มีความสำคัญ ในทาง การค้า เนื่องจาก ปริมาณ ของ น้ำมัน ที่ได้ น้อย เมื่อ เทียบ กับ น้ำหนัก ของ ผล ไม้ ชนิด นี้ และ เท่าที่ทราบ ใน ประเทศไทย ใช้ เป็น น้ำมัน สำหรับ ทา เครื่อง เชื้อไฟ ให้ เป็น เงาม และ ใช้ ทาร่ม กัน น้ำ ชิม

การร่วมมือกับกรมอนามัย

ในการปรับปรุงการบริโภคอาหารของชาวไทย

เนื่องด้วยการวิเคราะห์วิจัยอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารไทย เป็นกิจการสำคัญยิ่งแขนงหนึ่งในนโยบาย การ ปรับปรุง โภชนา การ ของ ชาติ ผู้ อำนวยการ กอง ส่ง เสริม อาหาร กรมอนามัย จึง ได้ ขอ ความร่วมมือ จาก ส่วน ราชการ ของ กระทรวง ทบวง กรม

ต่าง ๆ ซึ่ง ได้ ปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวข้อง กับ การ วิเคราะห์ วิจัย เรื่อง อาหาร กรม วิทยาศาสตร์ เป็น แห่ง หนึ่ง ที่ กอง ส่ง เสริม อาหาร กรมอนามัย ได้ ขอ ความร่วมมือ มา นี้ และ กรม วิทยาศาสตร์ ได้ ให้ ความร่วมมือ โดย รวบรวม ผล การ วิเคราะห์ อาหาร ต่าง ๆ ที่ กรม วิทยาศาสตร์ เคย ทำ ไว้ ให้ ตาม ที่ กรมอนามัย ขอ มา และ ทำ การ วิเคราะห์ อาหาร บาง ชนิด เพิ่ม เต็ม อาทิ เช่น อาหาร พอก ปลา เต้าเจี้ยว ปลาร้า และ น้ำ พริก ลำ เจริญ รูป (เครื่องแกง) ต่าง ๆ เป็นต้น จัด ส่ง ไป ให้ ตาม ที่ กรมอนามัย ต้องการ แล้ว

การศึกษาเคมีปฏิบัติ

ตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน ถึงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๒ เป็นเวลาอบรมภาคต้นของสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ สำหรับ บัณฑิต ศึกษา ๒๕๐๒ การ อบรม ได้ ดำเนิน ไป เป็น ปกติ การ สอบ ประจำ ภาค ต้น เริ่ม ตั้งแต่ วันที่ ๙ กันยายน ถึง ๑๑ กันยายน และ บัณฑิต การ อบรม ภาค ต้น ระหว่าง วันที่ ๑๒ ถึง ๒๗ กันยายน

การ อบรม ภาค กลาง เริ่ม ตั้งแต่ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๐๒ และ จะ สิ้น สิ้น ลง ใน วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๐๒ หลังจาก ที่ นัก ศึกษา ได้ สอบ ไล่ ประจำ ภาค แล้ว การ ใช้ บอกไซต์ (Bauxite) ทำ สาร ส้ม

กรม วิทยาศาสตร์ ได้ ทดลอง ทำ สาร ส้ม จาก บัณฑิต บอกไซต์ (Bauxite) ซึ่งมี เหล็ก ออกไซด์ (Fe_2O_3) ประมาณ ร้อย ละ ๕-๗ อลูมินา (Al_2O_3) ประมาณ ร้อย ละ ๕๕-๕๗ ปรากฏ ว่า การ ทดลอง ที่ ได้ ผล ดี คือ ได้ สาร ส้ม ที่มี เหล็ก คิด เป็น เหล็ก ออกไซด์ (Fe_2O_3) เหลือ เพียง ร้อย ละ ๐.๕ นั้น ทำ ได้ โดย นำ Bauxite มา บด ให้ ละเอียด แล้ว ใช้ บอกไซต์ ๓๐ กรัม ต่อ สาร ดซัล ฟริก ชนิด เข้มข้น ๔๐ กรัม กับ น้ำ ๔๐ กรัม

วิธีทำ ผสมน้ำกับกรดเข้าด้วยกันตามส่วนดัง-
กล่าวแล้วเติมบ็อกไซต์ที่บดละเอียดแล้วลงไปทีละน้อย
ปฏิกิริยาแรงมากให้ความร้อนถึง ๑๑๘ องศาเซน-
ติเกรดค่อย ๆ ใส่บ็อกไซต์ทั้งหมด คนด้วย Electric
Stirrer ให้ทำปฏิกิริยานาน ๑ ชั่วโมง ปฏิกิริยาก็สม-
บูรณ์ ระหว่างนี้ถ้าอุณหภูมิลดลงก็ต้องใช้ความร้อนช่วย
เมื่อครบ ๑ ชั่วโมง แล้วเติมน้ำลงไปอีก ๒๐๐ ซม.^๓
ต้มต่อไปอีก ๒ - ๑ ชั่วโมง พร้อมกับคนไปด้วย คอย
ควบคุมให้อุณหภูมิอยู่ระหว่าง ๖๐ - ๖๕ องศาเซนติเกรด
แล้วทิ้งไว้ให้เหล็กตกตะกอน กรองเอาเหล็กและทราย
ออก น้ำสารส้มที่ได้เป็นสีเหลืองอ่อน เพราะเหล็กตก
ออกแล้ว ถ้าต้องการสารส้มก้อน (มี Al₂(SO₄)₃·18 H₂O
อยู่ ๑๐๐ %) ก็ต้มเคี่ยวเอาน้ำออก สารส้มก้อนที่ได้
มีคุณสมบัติดังนี้

Free Alumina (Al ₂ O ₃)	.. ..	0.37 %
Fe ₂ O ₃	.. ..	0.54 %
Alumina content (Al ₂ O ₃)	.. ..	15.35 %
Al ₂ (SO ₄) ₃ ·18 H ₂ O	.. ..	100.4 %
Yield ประมาณ	.. ..	66.0 %

กรมวิทยาศาสตร์ ได้ส่งผลของการทดลองนี้ให้
แก่โรงงานผลิตสารส้มทดลองทำในโรงงานแล้วปรากฏ
ว่าได้ผลใช้ได้

ข่าวคืบหน้าการดำเนินงานปรับปรุงคุณภาพเกลือ

หลังจากที่กรมวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินงานเกี่ยว
กับการปรับปรุงคุณภาพเกลือใหม่อีก จากที่ได้เคยทำ
มาแล้ว โดยส่งเจ้าหน้าที่ออกไปศึกษาการทำนาเกลือ
ของชาวนาเกลือ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงตลอดจนเหตุผล
ต่างๆ (ข่าวกรมวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ ๒๔ ประจำเดือน
เมษายน ๒๕๐๒ หน้า ๙) และจากข้อเท็จจริงที่ได้
รับ กรมวิทยาศาสตร์ จึงได้ทำการค้นคว้าหาต้นเหตุที่
แท้จริงตลอดจนวิธีการแก้ไขต่าง ๆ ต่อไป ผลของการ
ค้นคว้าเท่าที่ได้รับในขณะนี้พอจะสรุปได้ว่า

เหตุที่เกลือของเรามีร้อยละของโซเดียมคลอไรด์
ต่ำกว่าเกลือของบางประเทศนั้น เป็นเพราะเกลือของเรา
มีความชื้นหรือน้ำอยู่มาก ถึงแม้ว่าส่วนประกอบอื่น ๆ
ของเกลือบางตัวอย่าง จะทัดเทียมกับเกลือ ซึ่งจัดว่ามี
คุณภาพสูงของต่างประเทศ ก็ตาม เหตุที่เกลือมีความ
ชื้นสูงนี้ นอกจากประกอบด้วยเกลือของแมกเนเซียมและ
เกี่ยวกับลักษณะและผลึกของเกลือแล้ว ส่วนใหญ่ยัง
เป็นเพราะไนบริเวณที่ทำการผลิตและเก็บเกลือนั้น มี
ความชื้นของอากาศโดยเฉลี่ยสูงถึง ๘๐ % ในอากาศ
ที่มีความชื้นมากเช่นนี้ ไม่ว่าเกลือจะมีความบริสุทธิ์สัก
เท่าใดก็ตาม ก็ยังคงความชื้นไว้ได้มากอยู่นั่นเอง จึง
นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด เกี่ยวกับการปรับปรุง
คุณภาพเกลือ แต่อย่างไรก็ตาม กรมวิทยาศาสตร์ก็
พยายามทุกวิถีทางเพื่อค้นคว้าหาวิธีที่จะทำให้เกลือของ
เรามีคุณภาพที่ดีที่สุดในภาวะดังกล่าว การค้นคว้าที่ได้
กระทำไปแล้วทั้งหมดเป็นการทดลองในห้องปฏิบัติการ
การทดลองเหล่านี้บางอย่างจะต้องนำไปทดลองในนา
เกลือจริง ๆ อีกครั้งหนึ่งจึงจะสรุปผลได้แน่นอน ด้วย
เหตุนี้กรมวิทยาศาสตร์ จึงได้เสนอโครงการ การทำ
นาเกลือทดลองขึ้น และก็ได้รออนุมัติให้ดำเนินงานได้
ซึ่งรัฐบาล ได้ตั้งยอดเงินไว้ในงบประมาณปี ๒๕๐๒
เพื่อให้กรมวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าและทดลองการทำนา
เกลือให้ได้ผลดี ในวงเงินหนึ่งล้านบาท โดยแบ่งเงิน
๒๐ % จากเงินช่วยเหลือการส่งเกลือออกของกระทรวง
เศรษฐกิจมาให้

อนึ่ง เพื่อให้งานปรับปรุงคุณภาพเกลือนี้ได้รับ
ผลดียิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติให้แต่งตั้ง คณะ
กรรมการชั้นชุดหนึ่ง เพื่อดำเนินการค้นคว้าและทดลอง
การทำนาเกลือให้ได้ผลดี คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย
ผู้แทนของกระทรวงเศรษฐกิจ กระทรวงเกษตร

กระทรวงสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม กับผู้
 เชี่ยวชาญเรื่องเกลืออีกหนึ่งคน โดยมอบให้กรมวิทยา-
 ศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าของเรื่อง (ประ-
 ธานกรรมการให้เลือกจากกรมวิทยาศาสตร์) และให้
 เอาเงินงบประมาณหนึ่งล้านบาท ที่ตั้งไว้ในงบประ-
 มาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แล้วนั้นมาตั้งเป็นทุนหมุนเวียน
 เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

คณะกรรมการดังกล่าวได้ประชุมกันเป็นครั้ง
 แรกที่กรมวิทยาศาสตร์เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๐๒
 ในการประชุมครั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์ ได้เสนอผลของ
 งานที่ได้ปฏิบัติไปแล้วกับโครงการของงานที่จะปฏิบัติ
 ต่อไปต่อที่ประชุม ปรากฏว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับ
 โครงการที่กรมวิทยาศาสตร์เสนอทุกประการ นอก
 จากนี้ที่ประชุมยังได้ให้ข้อคิดเห็นบางประการซึ่งเป็น
 ประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ปรับปรุงคุณภาพเกลือ
 อีกด้วย

ความก้าวหน้าแห่งกิจการของสภาวิจัยแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติ ได้จัด
 ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาวิจัย ฯ พ.ศ. ๒๕๔๘
 โดยมีอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม
 เป็นเลขาธิการสภาฯ โดยตำแหน่ง ต่อมาที่ประชุม
 คณะกรรมการสภาฯ ได้มีมติให้ตั้งสำนักงานเลขาธิการ
 สภาฯ ชั้นที่กรมวิทยาศาสตร์ เป็นการชั่วคราวก่อน และ
 ให้ข้าราชการในกรมวิทยาศาสตร์ บางท่านดำเนินงาน
 ของสภาฯ อาทิ ผู้เชี่ยวชาญเป็นรองเลขาธิการ หัวหน้า
 กองการวิจัยเป็นเลขานุการ ฯลฯ โดยไม่ได้รับเงิน
 สมนาคุณ เพราะไม่มีงบประมาณตั้งไว้สำหรับใช้จ่าย
 ในประเภทนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และ ๒๕๐๐ ได้มี
 การประชุมสภาฯ ๒ ครั้ง ซึ่งนอกจากพิจารณาจัดตั้ง
 สำนักงานเลขาธิการเป็นการชั่วคราว ก่อนแล้ว ยังได้

พิจารณาระเบียบและวิธีปฏิบัติของสภาฯ พิจารณาเลือก
 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาแบ่งสาขาของสภาฯ
 และแต่งตั้งประธานของสาขาต่าง ๆ นอกจากนี้ทาง
 สำนักงานเลขาธิการสภาฯ ได้ทำการสำรวจการวิจัยที่
 กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ได้กระทำเสร็จไปแล้วและ
 กำลังกระทำอยู่ โดยการรวบรวมและแยกประเภทไว้ตาม
 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งคณะกรรมการสภาฯ ได้ลง
 มติให้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ร่างพระราช
 กฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานสภาฯ พร้อม
 ด้วยรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายเสนอไปยังสำนัก
 งาน ก.พ. และกระทรวงการคลัง แต่เนื่องจากสภาฯ
 ยังมีได้รับอนุมัติให้แบ่งส่วนราชการจนกระทั่งบัดนี้ จึง
 ไม่มีงบประมาณสำหรับดำเนินงานไปได้เต็มที่

หลังจากการปฏิวัติแล้ว ได้มีพระราชบัญญัติ
 แบ่งส่วนราชการของสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้นใหม่ ซึ่ง
 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕
 กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ โดยมีสภาวิจัยแห่งชาติอยู่ในหน่วย
 ราชการของสำนักนายกรัฐมนตรีด้วย

เนื่องจาก ฯพณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
 นายกรัฐมนตรี ได้มีความสนใจที่จะฟื้นฟูกิจการของ
 สภาวิจัยแห่งชาติ เพื่อให้ประสานไปกับโครงการ
 พัฒนาการเศรษฐกิจและการศึกษา จึงได้มีบัญชาให้
 สำนักงานเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติ ร่างพระราช
 บัญญัติการสภาวิจัยแห่งชาติขึ้นใหม่ ให้มีสาขาการวิจัย
 ทางการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมเพิ่มเติม นอกจาก
 ทางวิทยาศาสตร์ สำนักงานเลขาธิการสภาฯ จึงได้จัด
 ร่างพระราชบัญญัติสภาวิจัย ฯ ให้สอดคล้องกับความ
 ประสงค์ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ต่อมา ฯพณฯ
 นายกรัฐมนตรี ได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่าง
 พระราชบัญญัติในแง่นโยบายและเทคนิควิชาการขึ้น
 (อ่านต่อหน้า ๑๐)

ผลการปฏิบัติงานของกรมวิทยาศาสตร์

ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๐๒

กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่ปฏิบัติการวิเคราะห์ สิ่งของต่างๆ ให้แก่ส่วนราชการ องค์การและพ่อค้าประชาชน ทำการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและ การอุตสาหกรรม ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับเรื่องวิทยาศาสตร์ ตามคำขอร้องของส่วนราชการ ฯลฯ วิเคราะห์สินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศ เพื่อรับรองคุณภาพ เป็นสถานที่อบรมให้ผู้ได้รับการอบรมมีความรู้ในทางเคมีปฏิบัติ เพื่อสามารถปฏิบัติงานในส่วนราชการ องค์การบริษัทที่ต้องการผู้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเป็นสถานที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการ และเลขานุการ ที่ดำเนินกิจการทางวิทยาศาสตร์ คือ คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ คณะกรรมการอำนวยการประชุมสภาวิทยาศาสตร์ภาคอาชีพ ครั้งที่ ๕ คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ และคณะกรรมการพิจารณาการนำเข้ามาซึ่งวัสดุเกี่ยวกับการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน ๒๕๐๒ กรมวิทยาศาสตร์ ได้ทำการตรวจวิเคราะห์หัวตัวอย่าง ให้แก่ส่วนราชการ องค์การ บริษัทห้างร้านและเอกชน ดังนี้

สถานที่	กรกฎาคม		สิงหาคม		กันยายน		รวม ๓ เดือน	
	จำนวน ตัวอย่าง	จำนวน รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	จำนวน รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	จำนวน รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	จำนวน รายการ
กระทรวงกลาโหม	—	—	๗	๗๒	—	—	๗	๗๒
กระทรวงการคลัง	๗๗	๑๓๐	๗๕	๑๗๕	๘๘	๑๘๕	๒๔๑	๕๐๐
กระทรวงเกษตร	๑	๗	๑	๗	—	—	๒	๑๔
กระทรวงคมนาคม	๒	๒	—	—	—	—	๒	๒
กระทรวงมหาดไทย	๑๐๖	๑,๖๗๑	๑๓๗	๒,๓๓๔	๑๕๕	๒,๗๘๐	๓๙๘	๖,๗๘๕
กระทรวงศึกษาธิการ	—	—	—	—	๒	๑๘	๒	๑๘
กระทรวงสาธารณสุข	—	—	—	—	๑	๑	๑	๑
กระทรวงยุติธรรม	—	—	—	—	๑	๑	๑	๑
กระทรวงอุตสาหกรรม	๗๖	๒๔๑	๗๒	๒๑๘	๔๒	๔๔	๑๙๐	๕๐๓
องค์การรัฐบาล	๒๐	๓๔๐	๒๑	๒๐๐	๒๒๓	๔๖๐	๒๖๔	๑,๐๐๐
บริษัทห้างร้านและเอกชน	๔๒	๓๐๖	๓๐	๒๒๐	๓๑	๒๐๗	๑๐๓	๗๓๓
รวมทั้งสิ้น	๓๒๔	๒,๖๘๗	๓๔๓	๓,๒๒๖	๕๔๔	๓,๗๑๗	๑,๒๑๑	๘,๖๔๐

สถิติจำนวนหนังสือเข้าและออก ในระยะ ๓ เดือน ดังนี้

ประเภทหนังสือ	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	รวม ๓ เดือน
หนังสือเข้า (ฉบับ)	๖๑๑	๕๕๑	๕๙๗	๑,๗๕๙
หนังสือออก (ฉบับ)	๗๒๖	๗๑๔	๕๙๓	๑,๙๓๓
รวมทั้งสิ้น	๑,๓๓๗	๑,๒๖๕	๑,๐๙๐	๓,๖๙๒

การบรรยายทางวิทยุกระจายเสียง
และการส่งเรื่องไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม—กันยายน ๒๕๐๒ กรมวิทยาศาสตร์ได้ส่งเรื่องต่างๆ ซึ่งข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์เป็นผู้เขียนเพื่อไปบรรยายทางวิทยุกระจายเสียง ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในหัวข้อเรื่อง “วิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน” และในโอกาสนี้ได้ส่งไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ อุดสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรม และวารสารวิทยาศาสตร์ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์รวม ๖ ครั้งคือ

ครั้งที่ ๘๘ เรื่อง “ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการฆ่าเชื้อในน้ำนมด้วยความร้อนแบบพาสเตอร์” โดยนางสาวประคอง ชุ่มวัฒนะ นักวิทยาศาสตร์ตรี กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

(บรรยายเมื่อ ๙ กรกฎาคม ๒๕๐๒)

ครั้งที่ ๘๙ เรื่อง “อันตรายอย่างหนึ่งอันอาจเกิดจากการบริโภค” โดยนางสาว วิศิษฎ์ วิถีนิชะณี นักวิทยาศาสตร์ตรี กองการศึกษาเคมีปฏิบัติ

(บรรยายเมื่อ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๒)

ครั้งที่ ๙๐ เรื่อง “วิธีการบางอย่างที่จะเอาชนะความร้อน” โดยนางอุษา อันตะวิธานนท์ นักวิทยาศาสตร์ตรี กองเคมี

(บรรยายเมื่อ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒)

ครั้งที่ ๙๑ เรื่อง “การปรับปรุงคุณภาพของน้ำตาลมะพร้าวและน้ำตาลโตนด” โดยนาย นิमित วรพันธ์ นักวิทยาศาสตร์โท กองการวิจัย

(บรรยายเมื่อ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๒)

ครั้งที่ ๙๒ เรื่อง “ปริมาณอาหารและจำนวนประชากรจะสมดุลกันหรือไม่” โดยนางสาว เสริมศรี คงศักดิ์ นักวิทยาศาสตร์โท กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

(บรรยายเมื่อ ๓ กันยายน ๒๕๐๒)

ครั้งที่ ๙๓ เรื่อง “แม่เหล็กโลก” โดยนางสาว สุวรรณา อิศรานุกรณ์ นักวิทยาศาสตร์ตรี กองฟิสิกส์และวิศวกรรม

(บรรยายเมื่อ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๒)

ครั้งที่ ๙๔ เรื่อง “การทำอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผาชนิดสโตนแวร์ ตอนที่ ๕” โดยนายนิमित วรพันธ์ นักวิทยาศาสตร์โท กองการวิจัย

(บรรยายเมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๒)

ข้าราชการไปและกลับจากต่างประเทศ

นางสาวปรีญา จันทรวะดิน นักวิทยาศาสตร์โท กองการวิจัยได้รับทุนจากองค์การบริหารการร่วมมือระหว่างประเทศ (ICA) เพื่อไปศึกษาและอบรมเกี่ยวกับการใช้พลังงานปรมาณูทางสันติ ณ สหรัฐอเมริกาเป็นเวลาประมาณ ๑๖ เดือน ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๐๒

นางสาวสุนาฏ ภูพณิชย์ พนักงานวิทยาศาสตร์ กองฟิล์มและวิศวกรรม ได้รับทุนการศึกษาและดูงานภายใต้แผนการโคลัมโบ จากรัฐบาลอินเดีย เป็นเวลาประมาณ ๓ ถึง ๖ เดือน ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๐๒

ดร. ประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล ผู้เชี่ยวชาญ ได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมในฐานะ ผู้แทนของประเทศไทย ในการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการถนอมรักษาอาหารโดยใช้กัมมันตรังสีที่ Massachusetts Institute of Technology สหรัฐอเมริกา ซึ่งจัดให้มีขึ้นตั้งแต่วันที่ ๒๗ ถึง ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๐๒ ดร. ประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล ได้เดินทางออกจากประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๐๒ และกลับเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๐๒

นางเวียงวิภา จารุตามระ และนาย สัมพล ศุยะลินธุ์ ได้รับทุนจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ตามความช่วยเหลือทางวิชาการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้ไปศึกษาและดงานในประเทศสหราชอาณาจักรและประเทศเนเธอร์แลนด์ สำหรับนายสัมพลฯ ให้ไปศึกษาและดงานในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีอีกด้วย เป็นเวลาประมาณ ๖ เดือน ข้าราชการทั้งสองได้ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๐๒

นางจรัส สุขรังสรรค์ ได้รับทุนการศึกษาและดูงานภายใต้แผนการโคลัมโบจากสหราชอาณาจักรเป็นเวลา ๕ ถึง ๖ เดือน ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๒

นางสาวเลื่อมศรี คงศักดิ์ ได้รับทุนจากการบริหารการร่วมมือระหว่างประเทศ (ICA) เป็นเวลา ๑ ปี ให้ไปศึกษาและดงาน ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๐๒

นางธีรพร วงศ์รัตน์ และนางสาวสุวรรณา อิศรานุกรณ์ ได้รับทุนการศึกษาและดูงานภายใต้แผนการโคลัมโบ จากสหราชอาณาจักร เป็นเวลา ๑ ปี ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๐๒

ดร. จำง รัตนะรัต อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ อีก ๒ ท่าน ได้รับแต่งตั้งให้เป็น ผู้แทนประเทศไทยไปร่วมประชุมในการประชุมใหญ่ของทบวงการพลังงาน ปรมาณูระหว่างประเทศสมัยสามัญที่ ๓ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย และได้เดินทางออกจากประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๐๒ หลังจากการประชุมแล้ว คณะผู้แทนของประเทศไทยได้เดินทางไปยังสหรัฐอเมริกา เพื่อไปชมการก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูของประเทศไทย ตามคำเชิญของบริษัท Curtiss-Wright ผู้สร้าง และเพื่อเจรจากับคณะกรรมการพลังงานปรมาณูแห่งสหรัฐฯ ในรายการปลัดถ้อยเกี่ยวกับการจัดเจ้าหน้าที่ประจำเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่จะสร้างขึ้น ณ บริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการปฏิบัติงานอื่นๆ ของข้าราชการ

ดร. จำง รัตนะรัต อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นกรรมการในคณะกรรมการจัดดำเนินงานตั้งโรงงานอัลกอซอล อยุธยา ชุดใหม่ ซึ่ง ขพจนฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการและต่อมาคณะรัฐมนตรีลงมติให้โอนโรงงานนี้ไปสังกัดกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๒

นายยศ บุญภาค รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๔๙๔

ผู้มีเกียรติมาชมกิจการกรมวิทยาศาสตร์

๗ พณฯ จอห์น คีท วอลเลอร์ (John Keith Waller) เอกอัครราชทูตออสเตรเลีย พร้อมด้วยนาย วิลเฟร็ด อแลน วอเดรย์ (Mr. Wilfred Alan Vawdrey) เลขาธิการเอก ได้มาชมกิจการของกรมวิทยาศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๐๒ พณฯ เอกอัครราชทูตฯ และเลขาธิการเอก ได้มาถึงกรมวิทยาศาสตร์ เมื่อเวลาประมาณ ๑๔.๓๐ น. อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ได้นำชมกิจการ ของกรมวิทยาศาสตร์ อยู่ ประมาณ ๒ ชั่วโมง ในระหว่างนี้รัฐมนตรีว่าการ และ รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ได้มาร่วมต้อนรับด้วย แต่รัฐมนตรีว่าการ ได้กลับ ไปก่อนเนื่องจากติดราชการ หลังจากนั้นได้เชิญรับประทานอาหาร น้ำชา พณฯ เอกอัครราชทูตฯ และเลขาธิการเอก ได้อำลากลับเมื่อเวลาประมาณ ๑๖.๕๐ น.

การให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นประธานกรรมการ หัวหน้ากองการวิจัย ดร. ประพฤทธ์ ณ นคร ดร. เฉลียว สุรสิทธิ์ เป็นกรรมการ และนายชายไหว แสงรุจิ เป็นกรรมการและเลขาธิการกรรมการในการดำเนินการ ค้นคว้าและทดลองการทำนาเกลือ ร่วมกับกรรมการ ผู้แทน ของ กระทรวง เกษตร กระทรวง เศรษฐกิจการ กระทรวง สหกรณ์ และนายถวิล วงศ์ทองมาก ผู้จัดการ ฝ่ายธุรกิจ บริษัท International Inspection and Testing Corp.

นายประวัติ อิศรางกูร ณ อยุธยา เลขาธิการ กรมวิทยาศาสตร์ เป็นประธาน นายอ่อง ธาดาลี้ หัวหน้าแผนกสารบรรณ นายศิริ สุวรรณบัมภ์ หัวหน้าแผนกพัสดุ และนายประเสริฐ รัตนกลีกร ประจำแผนก

สถิติ พิพิธภัณฑและเผยแพร่ เป็นเลขานุการ ในคณะกรรมการรับซองประกวดราคา ของคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ซึ่งจะทำการก่อสร้างอาคาร ติดตั้งเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู ในบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำหนดยื่นซองประกวดราคา เสนอแบบและรายการ ในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.

นางระเบียบ ประชัญคดี รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ชีวภาพเป็นกรรมการร่วมฯ ในคณะกรรมการ สอบคัดเลือกผู้ได้รับ ปริญญา เกษตรศาสตร์บัณฑิตหรือวิทยาศาสตร์บัณฑิต เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ ในตำแหน่ง พนักงาน ชั้นสูงตรี ในกรมศุลกากร

นายศิริ สุวรรณบัมภ์ หัวหน้าแผนกพัสดุ เป็นกรรมการเบิกซองประกวดราคาซื้อโซเดียมคลอไรด์ของโรงงานกระดาษไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะกรรมการของกระทรวงอุตสาหกรรม

นายผวน ไพรยสุวรรณ นักวิทยาศาสตร์โท เป็นกรรมการเบิกซองประกวดราคาซื้อโซเดียมซัลเฟตของโรงงานกระดาษไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะกรรมการของกระทรวงอุตสาหกรรม

นายนิมิต วรพันธ์ นักวิทยาศาสตร์โท และ นายอารีย์ วงศ์บุญมี พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี เป็นกรรมการตรวจรับปอ ของโรงงานทอกระสอบ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะกรรมการของกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโยธาเทศบาล ได้ส่งนายอนันต์ ดันดิธรรม นายช่างตรี นางสาวกัลยาณี ศิววิจารณ์และนางสาว นวลลออ บัวจันทร์ พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี เจ้าหน้าที่

ของกองการประปาภูมิภาค มารับการฝึกอบรมเรื่อง การวิเคราะห์น้ำทางเคมีและทางแบคทีรี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๐๒

นางสาวสุวรรณ แก้วรักเขียน และนางสาว สุรพีร์ โทนานนท์ นิสิตคณะอักษรศาสตร์ปีที่ ๓ ซึ่ง เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้มาขอศึกษากิจการ ของแผนกห้องสมุด กรมวิทยาศาสตร์เพื่อนำไปเขียน รายงานประกอบการศึกษา

ข่าวห้องสมุด

ในระยะ ๓ เดือน คือตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง กันยายน ๒๕๐๒ แผนกห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์ ได้รับสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สำหรับห้องสมุดของกรมฯ และ ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อ สันติ และมีผู้ใช้ห้องสมุด ดังนี้

ก. กรมวิทยาศาสตร์

	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	รวม ๓ เดือน
หนังสือ	๗๙	—	๔	๘๓
จุลสาร	๑๒๘	๑๙๑	๒๑๔	๕๓๓
Reprints	๑๖๓	๒๙๕	๖๗	๕๒๕
วารสาร	๙๖๕	๙๒๒	๗๕๑	๒,๖๓๘
รายงาน	๙	๔	๔	๑๗
ผู้ใช้ห้องสมุด	๖๐๗	๖๙๒	๖๙๘	๑,๙๙๗

ข. สำนักงานคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	รวม ๓ เดือน
รายงาน ชนิดเล่ม	๒๒๔	๔๔	๑๖๓	๔๓๑
รายงานชนิด Microcards	๑,๐๒๙	—	๔๙๐	๑,๕๑๙
บัตรรายการ	๕,๒๘๖	๙๔๔	—	๖,๒๓๐
Nuclear Science Abstracts	๒	๑	๓	๖
อื่น ๆ	๗	๘	๕	๒๐

เรื่องที่น่าสนใจ (ต่อจากหน้า ๕)

คณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย พ.อ. หลวงวิจิตรวาทการ ปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และ ดร. จ่าง รัตนะรัต อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็น กรรมการร่วมด้วย ในการประชุมครั้งสุดท้ายของ กรรมการคณะนี้ ได้มีมติให้สภาวิจัยแห่งชาติแบ่งสาขา วิชาการรวมด้วยกัน ๑๐ สาขา คือ

๑. วิทยาศาสตร์กายภาพและการคำนวณ
๒. วิทยาศาสตร์การแพทย์
๓. วิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช
๔. เกษตรศาสตร์และชีววิทยา
๕. วิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรม
๖. ปรัชญา
๗. นิติศาสตร์
๘. รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
๙. เศรษฐศาสตร์
๑๐. สังคมวิทยา

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๒ พลตรี พระเจ้า วรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครยาธิปพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้แทนคณะรัฐมนตรี ได้ทรงนำ ร่างพระราชบัญญัติสถาปนา ใหม่นี้ เสนอต่อที่ประชุมสภา ร่างรัฐธรรมนูญ ที่ประชุมสภา ได้ลงมติรับหลักการ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ซึ่งประกอบด้วย ดร. ประดิษฐ์ เขียวลกุล ผู้เชี่ยวชาญกรมวิทยาศาสตร์เป็น กรรมการร่วมพิจารณาพระราชบัญญัตินี้ กรรมาธิการ คณะนี้ได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัตินั้นบ้างบางมาตรา โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับสาขาวิชาการ ๑๐ สาขานั้น ได้มี มติให้แก้คำว่า “การคำนวณ” ในสาขาที่ ๑ เป็น “คณิตศาสตร์” และคำว่า “อุตสาหกรรม” ในสาขา

ข่าวเกี่ยวแก่ข้าราชการภายในกรม (ตั้งแต่ประจำแผนกหรือเทียบเท่าขึ้นไป)

ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๐๒

ข้าราชการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ดร. จ่าง รัตนรัตน์ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ทูลยศจุลจอมเกล้า ในวันพระราชพิธีฉัตรมงคล เมื่อวันที่ ๕
พฤษภาคม ๒๕๐๒

บรรจุข้าราชการ

ผู้สอบคัดเลือกได้ซึ่งได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
ชั่วคราว ทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งต่าง ๆ คือ

๑. นายสมบัติ สุนทรพร ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี แผนก
วิเคราะห์ทั่วไป กองเคมี รับเงินเดือนเดือนละ ๑๒๐ บาท
๒. นางสาวรัชณา กาญจนระวีชัย ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์
ตรี แผนกนิติเคมี กองเคมี รับเงินเดือนเดือนละ ๑๒๐ บาท

๓. นางสาวนันทมา เมืองชัย ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี
แผนกพิษเคมี กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ รับเงินเดือนเดือนละ
๑๒๐ บาท

ทั้ง ๓ รายนี้ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๒

๔. นายสุชาติ ปลดเปลื้อง ตำแหน่งช่างตรี แผนกทดสอบ
กำลังวัสดุ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม รับเงินเดือนเดือนละ ๕๐ บาท
ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๐๒

แต่งตั้งข้าราชการ

นางเวียงวิภา จารุตามระ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท นัก
วิทยาศาสตร์โท แผนกโภชนาการและเครื่องคัม กองวิทยาศาสตร์
ชีวภาพ ดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์โท แผนกน้ำ กองเคมี ตั้ง
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๒

ที่ ๕ เป็น “อุตสาหกรรมวิจัย” ฉะนั้น สาขาทั้ง ๑๐
จึงมีชื่อดังต่อไปนี้

๑. วิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์
๒. วิทยาศาสตร์การแพทย์
๓. วิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช
๔. เกษตรศาสตร์และชีววิทยา
๕. วิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย
๖. ปรัชญา
๗. นิติศาสตร์
๘. รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
๙. เศรษฐศาสตร์
๑๐. สังคมวิทยา

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม สภาร่างรัฐธรรมนูญ
ได้ลงมติรับรองร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเอกฉันท์

ศูนย์ร่วมห้องสมุด (ต่อจากหน้า ๑๒)

<u>กระทรวงมหาดไทย</u>	๒ แห่ง คือ กรมตำรวจ และกอง ปราบกรุงเทพ (กรมโยธาเทศบาล)
<u>กระทรวงสาธารณสุข</u>	๒ แห่ง คือ กระทรวงฯ และกรม วิทยาศาสตร์การแพทย์
<u>กระทรวงอุตสาหกรรม</u>	๔ แห่ง คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม, กรมโลหกิจ, กรมวิทยาศาสตร์ และ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
<u>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</u>	๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยฯ และคณะ สัตวแพทย์
<u>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u>	๓ แห่ง คือ คณะวิทยาศาสตร์, คณะ วิศวกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตย- กรรมศาสตร์
<u>มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์</u>	๓ แห่ง คือ คณะทันตแพทยศาสตร์, คณะเภสัช- ศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์และ ศิริราชพยาบาล
<u>โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์</u>	๑ แห่ง คือ คณะแพทยศาสตร์

Scientific and Technical Library Center (ศูนย์รวมห้องสมุดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวง
อุตสาหกรรม ได้ริเริ่มจัดตั้ง Scientific and Technical Library
Center ขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากห้องสมุดวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ
เป็นอย่างมาก และต่อมาได้ได้รับความสนับสนุนจากสมาคมวิทยาศาสตร์
แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรณารักษ์ของห้องสมุดคณะ
แพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อดีตเลขานุการและปัจจุบัน
เป็นกรรมการของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ในการ จัดตั้ง ศูนย์ กลางนี้ขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการ
ประสานงานและการให้ความร่วมมือในด้านห้องสมุด ทางวิทยาศาสตร์
และทางเทคนิค ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้มีหนังสือ
ต่างแขนง ต่างวิทยาการมากขึ้น โดยที่ห้องสมุดแต่ละแห่งไม่ส่งหนังสือ
เล่มเดียวกันซ้ำกัน อันเป็นการสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ กับทั้งเพื่อแบ่งแยก
การบอกรับ วารสาร ทางวิทยา การมอบให้แต่ละห้อง สมุดรับ ภาระ เป็น
สมาชิกของวารสารนั้น ๆ ต่อไป จุดประสงค์ต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนี้ ได้
ได้รับความร่วมมือจากผู้แทนของห้องสมุดต่าง ๆ ทั้ง ๒๖ แห่งเป็นอย่างดี
และด้วยความช่วยเหลือของมูลนิธิเอเชีย (Asia Foundation) ได้จัด
พิมพ์รายชื่อวารสารต่าง ๆ ที่ห้องสมุดทั้ง ๒๖ แห่งนี้มีอยู่แล้วในปัจจุบัน
ต่อไปเมื่อมีผู้ต้องการยืมหนังสือหรือวารสารที่ห้องสมุดแห่งหนึ่งไม่มีไว้
เป็นประจำ ก็จะสามารถยืมได้ โดยที่ห้องสมุดแห่งนั้นจะเป็นผู้จัดหา
ยืมให้จากห้องสมุดอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกันนี้ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มบริการและ
การให้ความสะดวกแก่ผู้ต้องการใช้ห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น

มูลนิธิเอเชีย ยังได้ให้ความช่วยเหลือแก่ Scientific and
Technical Library Center นี้ อีก โดยการจัดหาหนังสือและ
วารสารต่าง ๆ พร้อมด้วย ผู้ทำ ราย การ เอก สาร เหล่านี้ หนึ่ง นายให้กับ
ศูนย์กลางนี้ จำนวนหนังสือและวารสารที่ศูนย์กลางได้รับตั้งแต่เดือน
พฤศจิกายน ๒๕๐๑ ถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๐๒ มีดังนี้ คือ
หนังสือ . . . . . ๓๕๒ เล่ม
วารสาร . . . . . ๘,๔๑๕ ,,

หนังสือเหล่านี้ได้แจกจ่ายไปตามห้องสมุดต่าง ๆ ทั้ง ๒๖ แห่ง
แล้ว ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสมและความต้องการของห้องสมุด
แต่ละแห่ง ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์ ได้ช่วยเหลือติดตามการแจก
จ่ายหนังสือและวารสารเหล่านี้ให้ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว มีอาทิเช่น
หัวหน้าแผนกห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์ และ นางสาว จงจิตต์ มี-
กิ่งวาน ข้าราชการวิทยาศาสตร์เป็นต้น นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญกรม
วิทยาศาสตร์ยังได้รับแจ้งจากมูลนิธิเอเชียว่า ได้จัดส่งหนังสืออีก
๘๘๒ เล่มและวารสารอีก ๑๑,๒๕๐ เล่มมาให้แล้ว และคาดว่าจะได้
รับภายในเดือนตุลาคม ศกนี้

ต่อมาผู้เชี่ยวชาญกรมวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้รับมอบหมายจาก
กรมวิทยาศาสตร์ และได้รับเลือกเป็น ประ ธาน ของ การประชุม ผู้แทน
ห้องสมุดต่าง ๆ ได้เสนอขอให้จัดตั้งห้องสมุดกลางในทางวิทยาศาสตร์
และ เทคนิค ขึ้น โดยไว้ที่ ดิน ริมถนน พญาไท เชื่อม กับโรง เรือน
ช่างก่อสร้างอุณหถวาย ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้แล้ว
และมีสมาคมวิทยาศาสตร์ แห่งประเทศไทยในพระ บรม ราชูปถัมภ์
เป็นเจ้าของเรื่อง ผู้เชี่ยวชาญกรมวิทยาศาสตร์ ได้ติดต่อขอความ
ช่วยเหลือจากมูลนิธิเอเชีย และจากสถาบันอื่น ๆ ในต่างประเทศไว้
บ้างแล้ว ถ้าได้รับความช่วยเหลือจากงบประมาณของรัฐบาลเพิ่มขึ้น
จากที่ได้รับอยู่บ้างแล้วเป็นประจักษ์อีกสักเล็กน้อย ก็เป็นที่เชื่อแน่ว่า
ประ เทศไทย จะได้มีศูนย์กลางห้องสมุดทางวิทยาการที่ทันสมัยทัดเทียม
กับห้องสมุดทางวิทยาการของอารยประเทศ

รายชื่อห้องสมุดที่เป็นสมาชิกของ Scientific and Techni-
cal Library Center รวม ๒๖ แห่ง คือ
กระทรวงกลาโหม ๔ แห่ง คือ กรมการพลังงานทหาร, กรม
การแพทย์ทหารบก, กรมวิทยาศาสตร์
ทหารเรือและโรงเรียนนายเรืออากาศ
กระทรวงเกษตร ๕ แห่ง คือ กรมการข้าว, กรมชล
ประทาน, กรมประมง, กรมปศุสัตว์
และกรมป่าไม้

(อ่านต่อหน้า ๑๓)